

A photograph of a misty landscape. In the foreground, a tree branch with green leaves hangs down from the top left. Below it, a body of water is visible, surrounded by reeds and other vegetation. The background is hazy and misty, with some trees visible in the distance. The overall tone is soft and atmospheric.

Spadel

Verslag Duurzaam Ondernemen
over de activiteiten 2010 van de Groep Spadel

Inhoudstafel

1	Voorwoord	14	3 pijlers	30	Externe erkenningen
3	Inleiding	15	1. <i>Nature's best close to you</i>	32	Global Reporting Initiative (GRI)
4	Spadel in het kort	16	Bescherming van de natuurlijke bronnen	33	Contact
8	MVO-strategie	17	Kwaliteits- en milieubeleid		
10	Uitdagingen voor de sector	18	2. <i>Our Footprint</i>		
		18	Levenscyclusanalyse (LCA)		
		19	Resultaat Carbon Footprint van de Spadel producten		
		20	a. Een duurzaam verpakking- en afvalbeleid		
		22	b. De vermindering van ons energieverbruik		
		24	c. De optimalisatie van het transport		
		25	d. Een verantwoordelijk aankoopbeleid		
		26	3. <i>People: Great Place to Work & Responsible Partner for Society</i>		
		26	Tevredenheidsenquêtes, de waarden 'beleven' en Community relations		

Voorwoord

Samen een duurzaam bedrijf bouwen in een duurzame wereld

Duurzaamheid betekent voor mij *'streven naar een harmonieuze en respectvolle verhouding van de mens tot de natuur'*. Bij Spadel willen we het beste van de natuur bij de consument brengen: zuiver natuurlijk mineraalwater.

We doen eigenlijk aan duurzaamheid lang voor de term werd uitgevonden. Immers, in 1889 al was Spa in België als eerste merk mineraalwater begonnen met officieel erkende beschermingsmaatregelen om de originele zuiverheid en de unieke kwaliteit van het natuurlijk mineraalwater van Spa te garanderen. Voor ons vandaag maar ook voor de komende generaties. Duurzaamheid is dan ook voor ons geen modewoord maar een centraal begrip in onze missie. Als familiebedrijf hebben we steeds aandacht en respect gehad voor de mensen met wie we samenwerken, zowel werknemers als externe partners. Een permanente dialoog is immers van essentieel belang om een adequaat antwoord te kunnen bieden aan de maatschappelijke uitdagingen van onze sector. Hierdoor spelen we een voortrekkersrol in de bescherming van de waterbronnen en het op de markt brengen van ecoverantwoordelijke verpakkingen. Zijn we er al? Neen, er staan ons nog veel uitdagingen te wachten, zoals het

verder verminderen van de impact op het milieu doorheen de volledige levenscyclus van onze producten, het sensibiliseren van onze werknemers voor de maatschappelijke uitdagingen, het voortzetten van de dialoog met onze stakeholders om de unieke waarde van natuurlijk mineraalwater aan te tonen en, ten slotte, het bepalen van onze MVO-doelstellingen voor 2015-2020 ... maar bij Spadel gaan we geen uitdaging uit de weg.

Ik ben fier u dit duurzaamheidsverslag voor te stellen dat onze vier waarden uitdrukt: passie – vooruitgang – nabijheid – openheid. Ten eerste gaat het over onze passie voor een duurzame bescherming van natuurlijk mineraalwater. Vooruitgang, omdat we in alles wat we doen steeds beter willen doen. Nabijheid, omdat we als regionaal en familiaal bedrijf dicht bij onze klanten en consumenten staan. Ten slotte, met openheid willen we met u onze realisaties en uitdagingen delen en de dialoog met onze stakeholders versterken.

Spadel is marktleider in de sector natuurlijk mineraalwater in de Benelux en heeft een sterke regionale positie in Frankrijk en in het Verenigd Koninkrijk.

We willen ook een leidersrol opnemen in maatschappelijk verantwoord ondernemen. Binnen de Groep scharen we ons allen achter deze ambitie, om een duurzaam bedrijf in een duurzame wereld te bouwen.

Marc du Bois

Gedelegeerd Bestuurder

Inleiding

Waarom dit duurzaamheidsverslag?

Duurzaamheid, lang voor het woord gemeengoed werd, zit verweven in het DNA van Spadel. Ondanks onze voortrekkersrol, hebben we tot nu toe vrij weinig gecommuniceerd over onze realisaties in dit domein. In 2009 verscheen ons eerste milieuverslag maar na gesprekken met onze stakeholders kwam de vraag naar een uitgebreider duurzaamheidsverslag. Vandaag zijn we dan ook fier om u ons eerste duurzaamheidsrapport voor te stellen.

Dit rapport gebruikt de GRI-richtlijnen (Global Reporting Initiative, versie 3 - www.globalreporting.org) voor het bepalen van de inhoud en de prestatie indicatoren. Het is niet extern geauditeerd of nagekeken maar bij de realisatie ervan hebben we wel advies ingewonnen van organisaties zoals Business & Society, RDC Environment en het MVO adviesbureau Sustenuto.

Met dit verslag nodigen we u uit om een eerste blik te werpen in ons duurzaamheidsverhaal en om de uitdagingen

van onze sector te ontdekken. Maar daar houdt het niet op. Het wil ook op een transparante manier de dialoog met onze stakeholders versterken... met u!

Veel leesplezier en ik verwelkom graag jullie commentaar en suggesties.

Ann Vandenhende
CSR-Manager

U vindt terug:

- een overzicht van onze duurzaamheidsrealisaties tijdens de voorgaande jaren en in het bijzonder in 2010;
- de diverse uitdagingen waarvoor onze sector en ons bedrijf staan en onze antwoorden hierop;
- een beschrijving van de verschillende stappen in de opbouw naar onze lange termijn duurzaamheidsstrategie.

Spadel in het kort

Spadel, een regionale speler

De Groep Spadel is gespecialiseerd in het bottelen en commercialiseren van natuurlijk mineraalwater en frisdranken. Ze beschikt over vier productiesites: Spa Monopole (Spa, België) ; Bru-Chevron (Stoumont, België) ; Les Grandes Sources de Wattwiller (Wattwiller, Frankrijk) ; Brecon (Trap, Wales).

Eind 2010 realiseerde de Groep een omzet van €196,5 miljoen euro (exclusief taksen) en behaalde een operationeel resultaat van € 16,3 miljoen. Ze telt 717 medewerkers, waarvan 85 % in België aan de slag is, en is marktleider in de Benelux in de sector van natuurlijk mineraalwater.

De merken

LEADER
in de Benelux

Omzet (zonder taksen)
€196,5 miljoen

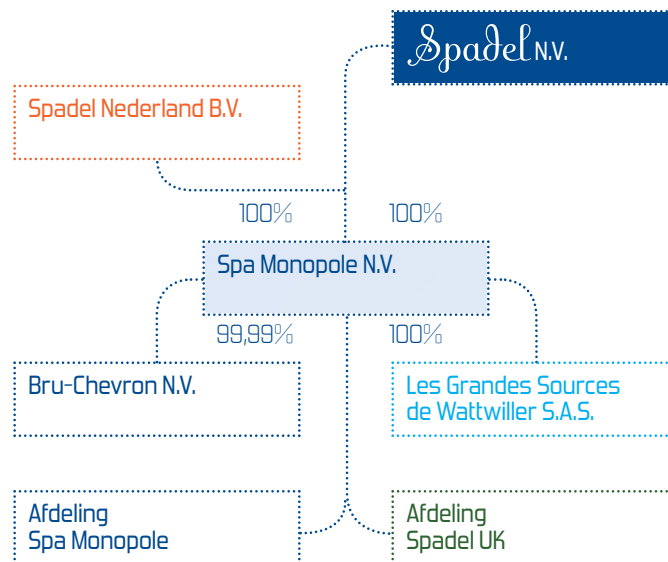
Operationeel resultaat
€16,3 miljoen

De Groep stelt
717 mensen te werk

Mijlpalen

1889	Eerste beschermd watergebied te Spa
1912	Oprichting van de nv 'Compagnie Fermière des Eaux et des Bains de Spa'
1931	Oprichting van het Laboratorium Henrijean
1942	Chevron maakt zijn intrede binnen het bedrijf
1980	Oprichting van Spadel NV
1983	Acquisitie van Brecon Beacons NMW in Wales
1998	Spa Reine 1 ^{ste} mineraalwater in Benelux met flessen 25% gerecycleerde PET
2004	Spadel wordt eigenaar van 'Les Grandes Sources de Wattwiller' (Elzas)
2009	De mineraalwaters Spa winnen de 1 ^{ste} Europese Prijs Mineraalwater uitgereikt door het Europees Centrum voor Onderzoek naar Mineraalwaters (CERAM) te midden 2.000 watermerken.
2010	Spa Reine 1 ^{ste} mineraalwater in Europa met flessen 50% gerecycleerde PET

Structuur

- Spadel N.V. voor België, het Groothertogdom Luxemburg en de verre export.
- Spadel Nederland B.V. voor Nederland.
- Les Grandes Sources de Wattwiller S.A.S. voor Frankrijk.
- Spadel UK, filiaal van Spa Monopole N.V., voor het Verenigd Koninkrijk.

Raad van Bestuur

Johnny Thijs (voorzitter)	Gedelegeerd bestuurder bpost
Marc du Bois (gedelegeerd bestuurder)	
Finances & Industries N.V. met als permanente vertegenwoordiger Axel Miller	Partner en gedelegeerd bestuurder Petercam
Baron Vandemoortele	CEO van de Groep Vandemoortele
M.O.S.T. BVBA met als permanente vertegenwoordiger Frank Meysman	Bestuurder bij GIMV, WDP en Picanol, CEO van de Raad voor Reclame en van Thomas Cook ¹
Cofimatra N.V. met als permanente vertegenwoordiger Roland Vaxelaire	Stichter en algemeen directeur van Responsibility Management

De Raad van Bestuur van Spadel N.V., een bedrijf met een familiale meerderheidsaandeelhouder, is samengesteld uit vertegenwoordigers van diverse activiteitsdomeinen die elk in hun sector erkenning genieten. Drie van de zes bestuurders zijn onafhankelijk van de aandeelhouders en van het management van de vennootschap zoals begrepen in artikel 524 §2, 1-ste alinea van het Wetboek Vennootschappen. Ze beantwoorden aan de onafhankelijkheidscriteria bepaald door 526ter Wetboek Vennootschappen.

¹ Vanaf 1 december 2011

Spadel – Het water en de mens, het beste van de natuur, dicht bij u.

Ons engagement

Wij verbinden ons ertoe om, uw hele leven lang, steeds weer opnieuw op de meest natuurlijke wijze aan uw behoeften aan hydratering en verlangen naar verfrissing te voldoen.

Onze verantwoordelijkheid

- Toegevoegde waarde creëren voor iedereen om het voortbestaan van de onderneming te garanderen.
- Onze impact op het milieu steeds meer beperken en de natuur beschermen om kwaliteitsvolle dranken te garanderen voor de komende generaties.
- Luisteren naar alle stakeholders om samen een duurzame onderneming in een duurzame wereld te bouwen.

Onze Waarden

PASSIE

We zijn gedreven door de natuur, de bronnen en onze producten: zuiver water, essentieel voor het leven. Het is onze verantwoordelijkheid om het milieu te beschermen om te garanderen dat het natuurlijk water even zuiver en kwaliteitsvol is vandaag als voor de toekomstige generaties. Daarom delen wij onze passie en ons enthousiasme in alles wat we doen met onze stakeholders (medewerkers, klanten, consumenten, leveranciers, partners, lokale gemeenschappen, aandeelhouders, ...).

NABIJHEID

We zijn een regionale speler met een menselijke dimensie die gelooft dat succes het resultaat is van hecht teamwork met alle mogelijke partners. We brengen het beste van de natuur dicht bij u. Elke mens is belangrijk net zoals elke waterdruppel essentieel is.

VOORUITGANG

We geloven dat het beste halen uit de mens een duurzaam bedrijf creëert in een duurzame wereld. We stellen onszelf constant in vraag om elke dag beter te worden. We verbinden ons ertoe om ons personeel continu te ontwikkelen, om natuurlijke en gezonde dranken aan te bieden en om te investeren in innovatie en in de bescherming van het milieu, dit ten gunste van iedereen.

OPENHEID

We verwelkomen nieuwe ideeën. We luisteren naar de opinie van anderen. We moedigen een positieve houding aan alsook een constructieve dialoog met al onze belanghebbenden om ons continu te verbeteren in een veranderende wereld. We zeggen wat we doen en we doen wat we zeggen.

« Indien we verwachten dat een onderneming verantwoordelijk is en de maatschappelijke gevolgen van haar acties draagt, is het tijd om haar finaliteit uit te breiden en ze niet alleen meer toe te spitsen op de winst alleen. Het bedrijf moet in een breder perspectief acteren rond sociale ontwikkeling en algemeen welzijn zonder de welke haar morele en politieke legitimiteit niet zou bestaan. Dit komt eigenlijk neer om te aanvaarden dat een onderneming niet zelf haar einddoel is maar dat ze ten dienste staat van het algemeen belang dat haar overstijgt.

In dit perspectief stel ik voor de finaliteit van een onderneming als volgt te definiëren : het creëren van economische en maatschappelijke vooruitgang en dit op een duurzame en verantwoordelijke manier. De beweging 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' gaat in die richting. Maar men moet verder gaan dan enkel het optellen van een aantal 'good practices'. Een cultuurverandering is noodzakelijk. Deze legt de nadruk binnen een bedrijf meer op de lange termijn, de creativiteit en de kwaliteit van de producten, de ontwikkeling en de deelname van de werknemers en duurzame ontwikkeling met zorg voor het milieu en het algemeen Goed².

Alles wijst er op dat Spadel die weg al is ingeslagen via haar strategie, haar organisatieschema en haar communicatie. Het voert al enkele jaren een veranderingsproces door dat gedragen wordt door de Raad van Bestuur, het Directiecomité alsook door een actieve deelname van de werknemers. Ik wens dat ze dan ook volledig zal slagen in deze belangrijke verandering. »

Philippe de Woot

Professor Emeritus UCL

² Responsabilité sociale de l'entreprise. Faut-il enchaîner Prométhée ? Paris, Economica, 2005

MVO-strategie en Governance

Duurzaamheid kreeg bij Spadel tot op heden voornamelijk een ecologisch invulling. Getuige hiervan zijn de eeuwenlange bescherming van de natuurlijke bronnen, het verpakkingsbeleid en de ondersteuning hiervan door ons Kwaliteit-en Milieubeleid.

Bij de opmaak van het Strategisch Business Plan 2015 besliste Spadel om, in samenspraak met stakeholders, MVO-doelstellingen te formuleren voor de periode 2015-2020. In 2012 maken we deze doelstellingen, en de bijhorende roadmap, bekend.

2010 stond volledig in het teken van de voorbereiding van dit Strategisch MVO-plan. Verschillende externe partners werkten mee aan dit Strategisch MVO-plan. Ernst & Young en Business & Society stonden in voor vergelijkende impactstudies voor zowel de watersector als voor Belgische bedrijven. MVO-adviesbureau Sustenuto voor de begeleiding en de coaching van het directiecomité bij het formuleren van de strategische doelstellingen.

Het MVO departement van Spadel bestaat uit een MVO-verantwoordelijke en een halftijdse assistente. Het staat in voor de voorbereiding en de ontwikkeling van het strategische luik en rapporteert rechtstreeks aan de Gedelegeerd Bestuurder. De leden van het Directiecomité treden op als sponsor van de verschillende onderdelen van de MVO-strategie en superviseren het actieplan.

Spadel werkt mee aan de uitwisseling van ideeën via lidmaatschap van MVO-organisaties zoals Kauri en Business & Society. Zo nam Spadel in 2010 deel aan de MVO Barometer, een bevraging van Business & Society om te achterhalen in hoeverre MVO leeft bij de bedrijven in België.

Daarnaast engageert Spadel zich om binnen de verschillende sectorfederaties in de landen waar ze actief is, mee te werken aan het duurzaamheidsprofiel van de watersector. Voorbeelden hiervan zijn FWS (Nederland), FEVIA en VIWF (Belgie), National Hydration Council (UK), Chambre syndicale des eaux (Fr) en European Federation of Bottled Waters (Europa).

Spadel is, ten slotte, stichtend lid van Fost Plus, dat instaat voor de promotie, coördinatie en financiering van de selectieve inzameling, sortering en recyclage van huishoudelijk verpakkingsafval in België.

«Ik heb met genoeg de verantwoordelijken van verschillende departementen van Spadel geïnterviewd in het kader van een MVO Assessment. Dit gaf een duidelijk beeld van het engagementsniveau van het bedrijf inzake duurzame ontwikkeling. Daarnaast leverde het een benchmark op ten aanzien van andere leden van ons netwerk. De interviews tonen aan dat milieubeheer een bijzonder aandachtspunt is voor Spadel, getuige de integratie ervan in de beslissings- en interne beheersprocessen van het bedrijf. De studie brengt ook enkele elementen aan het licht die voor verbetering vatbaar zijn zoals de coördinatie van de acties, de integratie van sociale-, milieu- en ethische criteria in de aankoop en, ten slotte, de dialoog met stakeholders.»

Véronique Graham

Project Manager - Business & Society Belgium

 10 YEARS!
BUSINESS & SOCIETY BELGIUM
BELGIAN BUSINESS NETWORK FOR CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

Uitdagingen voor de sector mineraalwater

Een bedrijf dat maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel draagt, gaat geen uitdaging uit de weg, hoe moeilijk ook. Het voorbereidende werk met het oog op de toekomstige MVO-strategie, onze veelvuldige contacten met stakeholders en onze deelname aan diverse verenigingen in onze activiteitsector hebben ons toegelaten de voornaamste uitdagingen te identificeren: klimaatverandering, carbon footprint, bescherming van waterreserves en verpakking. Spadel neemt haar verantwoordelijkheid op en formuleert hierna een aantal antwoorden

1. Effect van klimaatverandering op het waterbeheer

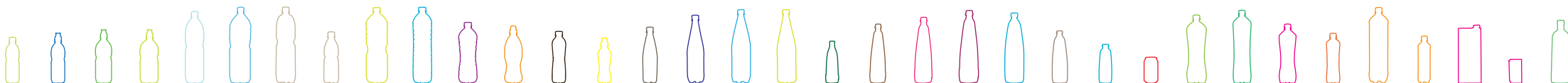
De huidige klimaatverandering heeft wereldwijd reeds een grote impact op de beschikbaarheid, toevoer en bescherming van water. Deze effecten zullen waterbeheer steeds moeilijker maken. Enerzijds door overvloedige regenval, anderzijds door watertekort. Elke speler in de sector zal uit noodzaak een beleid rond duurzaam waterbeheer moeten ontwikkelen. Dit betekent in eerste instantie het duurzaam omgaan met de waterreserves.

Duurzaam waterbeheer maakt deel uit van de genen van Spadel. Wij putten het water enkel uit een fractie van het jaarlijks hernieuwbaar (via regen en sneeuw) gedeelte van de wateroppervlakte. Zo is er geen enkele overexploitatie van het water. We putten het water zonder het uit te putten. (zie p.16)

2. Hydratatiebehoefte

Voldoende drinken is van vitaal belang voor het menselijke lichaam. In een maatschappij waar meer en meer mensen lijden aan overgewicht is een gezond voedingspatroon essentieel. Water neemt hierbij een belangrijke plaats in.

We verliezen allen dagelijks zowat 2,5 liter water via urine en transpiratie. De Europese autoriteit inzake voedselveiligheid (EFSA³) herhaalde in 2011 nogmaals haar aanbevelingen voor hydratatie (waterconsumptie): 2 liter voor vrouwen en 2,5 liter voor mannen. Ongeveer 80% moet van dranken komen. EFSA wijst hierbij op het belang van water als noodzakelijke drank. Ook het Belgisch Nationaal Voedingsplan⁴ beveelt aan om dagelijks 1,5 liter water te drinken om zo het verlies aan lichaamsvocht te compenseren. Water is hierbij een evidente keuze vermits het geen calorieën bevat.

³ EFSA, Scientific Opinion on Dietary Reference Values for Water, maart 2010

⁴ NVGP-B, een initiatief van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid: Algemene Gids

«Mensen beseffen vaak niet wat een mooi product natuurlijk mineraalwater is. Het is uniek water dat gedurende jaren doorheen de ondergrond sijpelt en op zo op een natuurlijke manier wordt gezuiverd en mineralen opneemt. Daardoor krijgt mineraalwater zijn karakteristieke samenstelling. Puur natuur van de ondergrond tot bij de consument»

Nadia Lapage

Secretaris-generaal - Verbond van de Industrie van Waters en Frisdranken (VIWF)

3. De bescherming van de natuurlijke bronnen

Om de originele zuiverheid en de unieke vaste kwaliteit van het natuurlijk mineraalwater veilig te stellen, is een strikte bescherming van de natuurlijke bronnen essentieel. Dit gaat verder dan een klassieke milieubescherming. Naast het behoud van het waterpatrimonium is ook het in stand houden van de lokale biodiversiteit belangrijk. Het veronderstelt ook lange termijn partnerschappen met lokale gemeenschappen die de watergebieden omringen en met plaatselijke overheden.

In Spa begon deze bescherming al in 1772 en het eerste beschermde waterwinningsgebied van België werd er reeds in 1889 gecreëerd. Dit gebied werd geleidelijk aan uitgebreid en beslaat vandaag niet minder dan 13.177 ha (26.350 voetbalvelden). Het is zo één van de grootste beschermde natuurlijke waterwinningsgebieden in Europa. Waterproducenten zoals Spadel droegen dus, in samenwerking met de lokale overheden, concreet bij tot de instandhouding van uitzonderlijke natuurgebieden met zuiver kwaliteitsvol water in België. We zijn fier op deze inspanningen die we reeds sinds het einde van de 19de eeuw onafgebroken volhouden. Zo garanderen we zuiver kwaliteitswater zowel voor ons als voor de toekomstige generaties. (zie p. 15)

4. De koolstofvoetafdruk

Klimaatverandering is een belangrijke maatschappelijke uitdaging voor alle sectoren. Het terugdringen van de koolstofvoetafdruk van een bedrijf of sector wordt in toenemende mate een verwachting binnen de detailhandel. Koolstof (voetafdruk) is daarmee de grootste motor voor een milieugerichte duurzaamheid. Prioritaire aandacht gaat hierbij naar de verpakking, transport en energiegebruik.

Het is wettelijk verplicht natuurlijk mineraalwater aan de bron te bottelen om zo zijn originele en unieke zuiverheid tot bij de consument te garanderen. Alle verpakkingen (glas, Pet, can) van natuurlijk mineraalwater zijn 100% recycleerbaar. België, met een efficiënt vrijwillig systeem van selectieve afvalophaling, recycleert meer dan 75% van de petflessen. Nederland kent een verplicht ophaalsysteem (herbruikbare flessen met statiegeld). Het recuperatiepercentage voor flessen bedraagt er 95% (voor de grote formaten). Daarnaast bevatten de petflessen Spa Reine 50% gerecycleerde pet. Dit vermindert de behoefte aan ruwe grondstoffen aanzienlijk. Als voornamelijk regionale speler beperken we ook de transportafstanden. Ten slotte werken we aan een continue verlichting van de flessen. Spadel speelde een voortrekkersrol bij het verminderen van de CO₂-uitstoot en zal dit blijven doen. (zie p.19)

5. De toegevoegde waarde van natuurlijk mineraalwater

Het maatschappelijk debat confronteert consumenten meer en meer met een keuze voor natuurlijk mineraalwater of leidingwater. Voorstanders van leidingwater wijzen daarbij op de afwezigheid van verpakking en dus een lagere koolstofvoetafdruk.

Natuurlijk mineraalwater en leidingwater zijn twee verschillende maar wel complementaire soorten water en onderhevig aan een verschillende wetgeving. Met natuurlijk mineraalwater drinkt de consument het beste wat de natuur biedt: zuiver, onbehandeld kwaliteitswater dat ontspringt in een uniek beschermd natuurgebied. We denken dat het geen zin heeft om natuurlijk mineraal water en leidingwater tegen elkaar op te zetten. Het is vooral belangrijk dat we allen samen water als vitale drank promoten. Opdat de consument een keuze kan maken op basis van objectieve, volledige en correcte informatie over de voordelen van zowel flessenwater als kraanwater is transparantie in de communicatie noodzakelijk!

3 pijlers

De duurzaamheidstrategie van Spadel spitst zich toe op 3 belangrijke pijlers:

1. Nature's best close to you

Duurzaam beheer van de waterbronnen en van de biodiversiteit ; permanente kwaliteitscontrole

2. Our Footprint

Duurzaam verpakkingsbeleid, vermindering energieverbruik in de sites, optimalisatie transport en verantwoord aankoopbeleid

3. People: Great Place to Work & Responsible Partner for Society

Het beleven van de 'waarden', Spadel als werkgever en Community Relations

1. Nature's best close to you

Bescherming van de natuurlijke bronnen en van de biodiversiteit

De 'bron' van ons beroep bestaat er in een strikte bescherming van de natuurlijke bronnen te verzekeren om zuiver en natuurlijk mineraalwater met een constante samenstelling te kunnen waarborgen. Niet alleen voor ons vandaag maar ook voor de komende generaties. De passie om uniek zuiver natuurlijk water te beschermen, is niet alleen een van onze waarden maar sijpelt ook door tot in alle geledingen van het bedrijf.

In Spa begon deze bescherming al sinds 1772. Het eerste beschermde waterwinningsgebied van België kwam in 1889 tot stand. Deze zone werd geleidelijk aan uitgebreid en beslaat vandaag niet minder dan 13.177 ha (26.350 voetbalvelden) en is zo één van de grootste beschermde natuurlijke waterwinningsgebieden in Europa. De bescherming slaat niet enkel op het behoud van het waterpatrimonium, maar ook op het in stand houden van het milieu en de lokale biodiversiteit.

Beschermingszones voor onze natuurlijke mineraalwaters:

- Spa: 13.177 ha
- Bru: 3.865 ha
- Brecon (Wales): 8.800 ha (Nationaal Park 'Brecon Beacons')
- Wattwiller (Frankrijk): 20.000 km² (Regionaal Natuurpark 'Les Ballons des Vosges')

« De bescherming van een waterwinningzone als deel van een politiek inzake natuurbehoud, veronderstelt in de eerste plaats een wederzijds begrip, het delen van gemeenschappelijke doelstellingen en het opzetten van realistische actieplannen. Een dergelijke wil om acties te ondernemen ten voordele van ons allen, bestaat al sinds vele jaren te Spa en heeft zich vertaald in een *modus vivendi* tussen het bedrijf Spadela en de bevoegde overheid: de stad Spa en de regionale administratie voor bos- en waterbeheer. Deze overeenkomst zal zich in de toekomst blijven ontwikkelen en zich aanpassen aan de maatschappelijke vereisten binnen een duurzaamheidsaanpak. Ze zal ook vorm krijgen met de implementatie van Natura 2000 en het Europese LIFE project m.b.t. de restauratie van de veengebieden. Dit is een mooi voorbeeld van synergie waarvoor ik me verheug en die ik ten zeerste aanmoedig. »

Claude Delbeuck

Algemeen Directeur – SPW – Operationele Algemene Directie Landbouw, Natuurlijke bronnen en Milieu

*De Venen te Malchamps,
de unieke omgeving voor
de waters van SPA*

*De streek Lorcé-Stoumont :
de natuurlijke mineraalwaters
van BRU*

*« Les Ballons des Vosges »
in de Elzas-streek :
les Grandes Sources
de WATTWILLER*

*Brecon Beacons National Park
(nabij Carreg Cennen Castle)
waar het mineraalwater
BRECON CARREG ontspringt*

Beschermen, voor ons allen

Sinds 1967 heeft de groep Spadel een publiekprivaat partnerschap afgesloten met het Departement 'Nature et Forêt' van het Waalse gewest om de waterwinningsgebieden te Spa en de biodiversiteit optimaal te beschermen:

- Bescherming van de Venen van Malchamps (vochtige zones bestaande uit turflagen),
- Verbetering van de biodiversiteit (loofbomen worden bevoordeeld ten nadele van naaldbomen),
- Totaal verbod op elke landbouw- en industriële activiteit in de waterwinningszones,
- Vervanging van strooizout door zand in de winter,
- Verbod op pesticiden en meststoffen,
- Gebruik van bioafbreekbare oliën in machines voor het bosbeheer,
- Afdichten van de parkeerzones.

Water putten zonder het uit te putten

Duurzaam waterbeheer is essentieel in onze duurzaamheidsvisie. Zo wordt niet meer water gewonnen dan de natuur jaarlijks op natuurlijke wijze aanbrengt. Dit om elke overexploitatie van het beschikbare water te vermijden. Anders gesteld: we putten water zonder het uit te putten.

Verwezenlijkingen in 2010

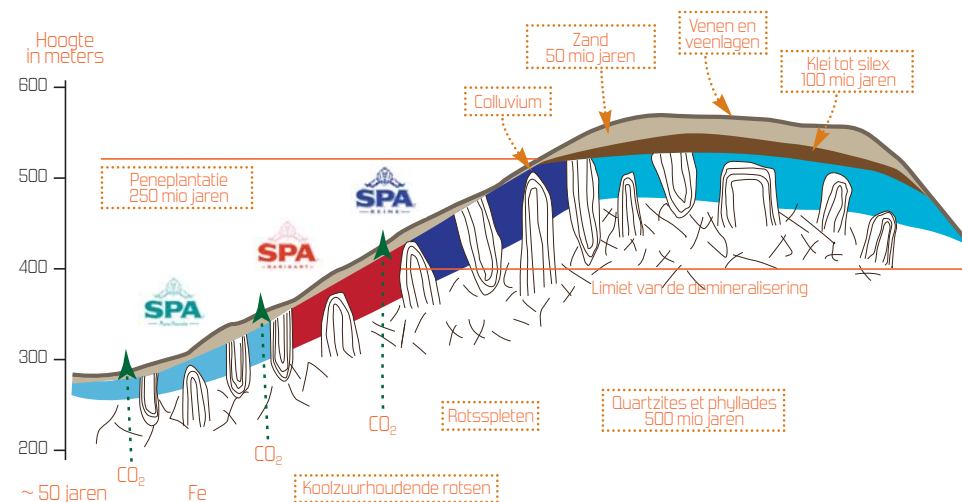
Ons engagement op het vlak van bescherming werd in 2010 nog versterkt door de volgende acties:

- Onze verbintenis om het project Live 2012 mee te financieren voor de "restauratie van de venen (vochtige zones)" van de hoogvlakten van Spa tot Vielsalm.
- Het verlengen van onze overeenkomst met het Centrum van Bérlinzenne en het Musée de la Forêt met 15 jaar, dit met betrekking tot de versterking van het pedagogische deel en de overgang naar duurzame energie (o.a. door zonnepanelen).
- Het opstarten van twee saneringsprojecten in de vestigingen van Spa en Spontin in 2010.
- De herlancering van het nood- en interventieplan voor het mineraalwater van de Grandes Sources de Wattwiller en de uitvoering van een groot-scheepse oefening samen met de lokale overheden en de brandweer.

Dankzij de strikte bescherming van het milieu en van de waterbronnen garanderen we natuurlijk zuiver mineraalwater met een constante kwaliteit, niet alleen voor ons vandaag maar ook voor de komende generaties.

grafiek 1 Geologie van de natuurlijke mineraalwaters Spa

De specifieke geologie van de streek van Spa is bepalend voor de watercyclus. Zo ontspringt Spa Reine enkele tientallen meters in de ondergrond na een reis van 2 à 3 jaren. Spa Marie-Henriette ontspringt 'natuurlijk' bruisend na een ondergronds traject van 50 jaren !

Kwaliteit, een pijler van de duurzaamheid van water

Spadel produceert en commercialiseert kwaliteitsdranken op basis van natuurlijk mineraalwater dat een toegevoegde waarde biedt aan de consumenten. Een optimaal kwaliteit- en milieubeheer van haar activiteiten, producten en diensten, maakt dus integraal deel uit van de objectieven van de onderneming. Ons engagement:

- Onze klanten en consumenten tevreden stellen;
- Open staan voor dialoog, rekening houdend met de verwachtingen van onze stakeholders;
- De van kracht zijnde wetten en reglementen eerbiedigen;
- Systematisch de risico's rond productkwaliteit of milieuvervuiling voorkomen, door toepassing van aangepaste methodes;
- De milieu- en productprestaties voortdurend verbeteren op grond van meetbare doelstellingen en efficiënte klant – leverancierrelaties alsook aangepaste evaluatie – en meetindicatoren uit te werken;
- In alle projecten, ontwikkelingen en proceswijzigingen, de kwaliteit, voedselveiligheid, en milieuaspecten op optimale wijze integreren hierbij voorrecht verlenend aan de beste technieken die aan een economische aanvaardbare kost beschikbaar zijn;
- Alle medewerkers, leveranciers en onderaannemers informeren, bewust maken en opleiden in deze materies om hun verantwoordelijkheidszin te versterken.

Henrijean Laboratorium

Het Henrijean laboratorium staat in voor de permanente kwaliteitscontrole van onze natuurlijke mineraalwaters. Op initiatief van Professor Henrijean creëerde Spa Monopole in 1931 een Onderzoeks- en hydrogeologisch centrum. Het laboratorium voert sindsdien dagelijks kwaliteitscontroles uit en is uitgegroeid tot één van de meest befaamde onderzoekscentra in de wereld.

Klachtenbehandeling

Een snelle en efficiënte behandeling van klachten maakt deel uit van ons kwaliteitsbeheer en getuigt van respect ten aanzien van de consument. Afhankelijk van de aard van de klacht wordt deze onmiddellijk doorverwezen naar de beheerder van de klachten. Elk geval wordt zorgvuldig bekeken door de Customer Claims Manager die verantwoordelijk is voor de opvolging en de eventuele coördinatie bij het zoeken naar oplossingen. We nemen hierin steeds onze verantwoordelijkheid door elke klacht te beantwoorden. Wanneer dit nodig blijkt, gaan we dan ook zelf bij de consument ter plaatse om op de hoogte te zijn van de situatie en om een direct, menselijk contact met de consument te hebben.

Natuurlijk mineraalwater, een kwaliteitslabel:

- Het van oorsprong ondergrondse natuurlijke mineraalwater bezit een 100% oorspronkelijke zuiverheid.
- De bron is beschermd tegen elk risico op vervuiling en besmetting.
- Het bottelen gebeurt bij de bron om de authenticiteit van het water te bewaren tot aan de consument.
- Zijn samenstelling is stabiel in de tijd.
- Het ondergaat geen enkele chemische noch microbiologische behandeling.
- Het kan gezondheidseffecten claimen.
- Het wordt erkend als "Natuurlijk mineraalwater" door de overheid.

« Het is goed te weten dat de opmerkingen, observaties en klachten van onze klanten en consumenten allen in overweging worden genomen. Ze worden zorgvuldig geanalyseerd en laten ons ook toe om de kwaliteit van onze producten te verbeteren. Onze aanpak is bovendien gepersonaliseerd. Immers, we nemen zelf telefonisch contact op met de consument of/ en gaan bij hem ter plaatse. We verbinden ons ook ertoe om de consument op de hoogte te brengen van de resultaten van het onderzoek. Deze manier van verantwoord optreden wordt geapprecieerd en laat toe om het vertrouwen van de consument te winnen. Binnen de Groep Spadel is elk geval uniek en elke consument is belangrijk. Gemiddeld registreren we 1,1 reacties per miljoen verkochte flessen. »

Eric Kazmierczak

Customer Claims Manager - Spadel

1,10
reacties per miljoen verkochte
flessen

2. Our Footprint

De levenscyclusanalyse

In 2010 hebben wij besloten om de carbon footprint van onze belangrijkste producten volgens de levenscyclusanalyse te evalueren, zoals bepaald door de ISO-normen 14040-44:2006. Die analyse houdt rekening met de uitstoot van broeikasgassen vanaf de ontginning van de grondstof die nodig is voor de productie van de verpakking tot het beheer ervan aan het einde van zijn levenscyclus, over de productie van de verpakking en het transport.

Via deze studie, uitgevoerd op petflessen en glazen flessen van Spa, Bru, Wattwiller en Brecon-Carreg, hebben we :

- De uitstoot van broeikasgassen tijdens de hele levenscyclus van onze producten kunnen evalueren;
- De fasen van de levenscyclus met de meeste impact kunnen identificeren, vooral de productie van PET of glas en het bottelen in de fabrieken;
- De verbeteringsmogelijkheden kunnen bepalen, zowel in de productievestigingen als bij de leveranciers en het beheer van het levenseinde van deze producten.

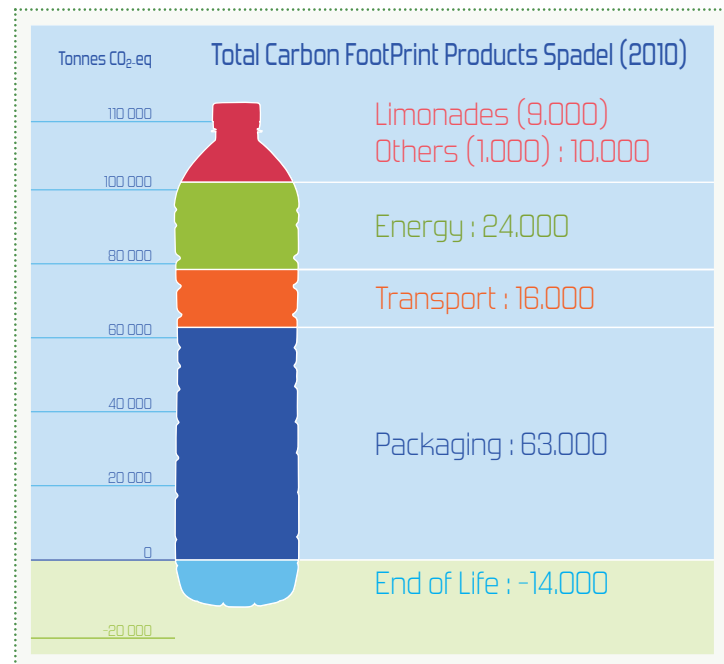

De levenscyclusanalyse volgens de ISO-normen
14040-44 :2006

Deze eerste fase was essentieel om de basis te kunnen leggen van een strategie om onze CO₂- uitstoot te blijven verminderen tegen 2015/2020.

Resultaten carbon footprint

Dankzij de carbon footprint-balans van de natuurlijke mineraalwaters en limonades van Spadel opgemaakt volgens de methode van de levenscyclus-analyse, hebben we achterhaald in welke mate deze producten bijdragen tot de klimaatwijzigingen. Voorts hebben we hefbomen bepaald waarmee we rechtstreeks of onrechtstreeks onze uitstoot kunnen verminderen.

Voor Spadel is het grootste deel van de uitstoot te wijten aan de verpakking. Om de werkelijke impact van de verpakking te meten, moeten we rekening houden met de uitstoot verbonden aan de verpakking maar ook aan het levenseinde. Daarnaast wordt de algemene uitstootbalans van ons bedrijf ook in belangrijke mate beïnvloed door energie en transport.

De 'others' bestaat uit broeikasgassen gelinkt aan onze limonades, het energieverbruik in onze distributiecentra en de uitstoot van bedrijfswagens. Hierbij nemen de limonades vrijwel het leeuwendeel in van de uitstoot.

Voornaamste feiten:

- Voor eenzelfde type petverpakking geldt: hoe groter het volume, hoe geringer de CO₂-uitstoot per liter dankzij een beperkte verhouding tussen het gewicht van de verpakking en dat van het product;
- Voor eenzelfde type glazen verpakking in België is het hervullen van flessen ('refill') interessanter dan wegwerpflessen ('one way');
- De productie van het verpakkingsmateriaal (pet of glas) is de etappe waarbij het meeste broeikasgassen worden uitgestoten. Dankzij de recyclage van de verpakkingen aan het einde van hun levensduur kunnen we deze uitstoot beperken;
- Dankzij onze lokale positionering en de geringe afstanden is de impact van onze transporten beperkt.

De vermindering van onze milieu-impact steunt op 4 pijlers:

- Een duurzaam verpakking- en afvalbeleid
- De vermindering van onze energieconsumptie in ons productieproces en in de administratieve sites
- De optimalisatie van het transport
- Een verantwoordelijk aankoopbeleid

a. Een duurzaam verpakking- en afvalbeleid

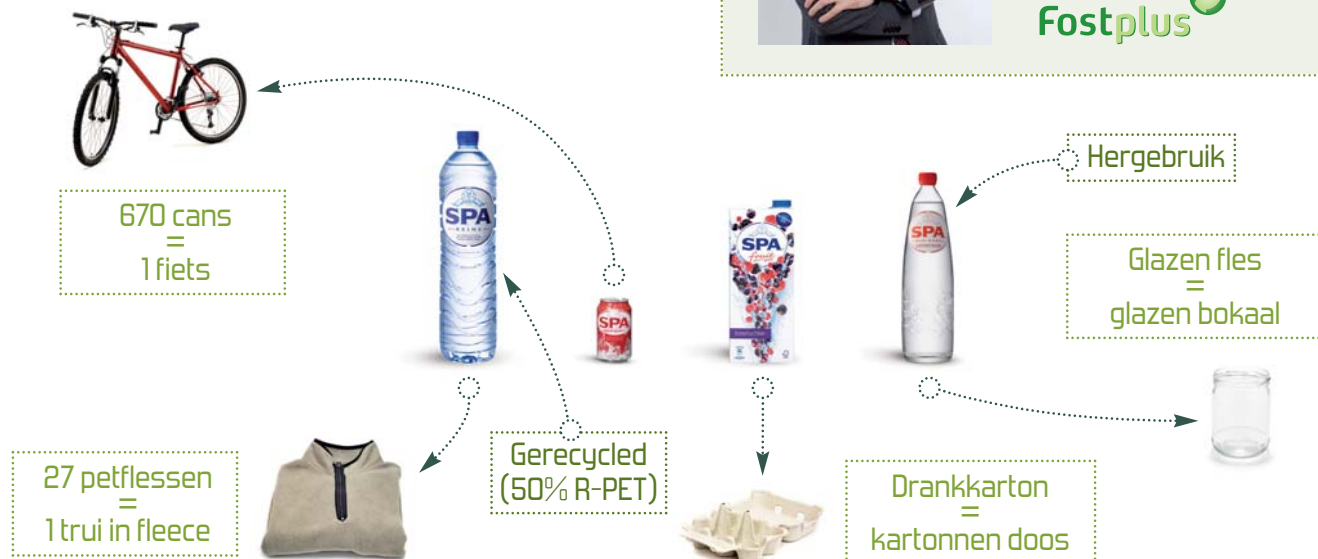
Waarom is een verpakking nodig?

De fles garandeert de voedingsveiligheid en de kwaliteit van het natuurlijk mineraalwater en biedt de consument natuurzuiver water zoals het uit de bron ontspringt. Het mineraalwater mag in geen geval geëxposeerd worden aan risico's die zijn originele kwaliteit kan aantasten. Dit veronderstelt, conform de Europese wetgeving, dat het water aan de bron zelf moet worden gebotteld. De verpakking biedt de consument ook de keuze uit verschillende formaten in functie van de specifieke behoeften. Ze biedt, ten slotte, verschillende types water en limonades: bruisend, licht bruisend en bruisend.

Spadel wordt erkend voor haar voortrekkersrol op het gebied van een verantwoordelijk afvalbeheer. Ons gamma mineraalwaters bestaat zowel uit verpakkingen voor eenmalig gebruik (PET) als uit herbruikbare verpakkingen (in glas). Het bedrijf voert een strikt geïntegreerd beleid in kwaliteit, voedselveiligheid en milieu.

Hoe verloopt het afvalbeheer?

Spadel lag aan de basis van de oprichting Fost Plus. Een organisatie die de promotie, de coördinatie en de financiering voorziet van de selectieve inzameling en de recyclage van huishoudelijke verpakkingen in België. Met een recyclageresultaat van de petverpakkingen van meer dan 70% is België één van de beste leerlingen in Europa.

« Spadel is een geslaagd voorbeeld van een onderneming die haar verantwoordelijkheden ten volle opneemt om de ecologische voetafdruk van haar activiteiten en van haar producten te verminderen. Begin jaren '90 al was Spadel één van de voortrekkers die aan de basis lag van de oprichting van Fost Plus. Sindsdien heeft ze permanent geïnvesteerd in de gewichtsvermindering van haar verpakkingen en in de integratie van gerecycleerd materiaal in de productie van nieuwe flessen. Op die manier bevindt PET afkomstig van gebruikte flessen die opgehaald worden via selectieve inzameling, zich opnieuw in flessen, zelfs tot 50%. Een mooi voorbeeld van verantwoord ondernemen waarbij duurzaamheid en rentabiliteit goed samengaan. »

William Vermeir

Gedelegeerd bestuurder Fost Plus

Fostplus

Verpakking en afvalbeleid

Het duurzame verpakking- en afvalbeleid bij Spadel is gebaseerd op het principe "Reduce, Recycle en Reuse" en vertaalt zich in:

- de vermindering van de primaire en secundaire verpakking; (zie grafiek 2)
- het gebruik van gerecycleerd materiaal (PET, papier) in verpakkingen en etiketten;
- producten 100 % recycleerbaar maken en actief meewerken aan het recyclagebeleid.

grafiek 2

Evolutie gewicht (g) en van % gerecycleerde PET in Spa Reine 1.5 L

In 2010 werden de petflessen van Spa Reine en de glazen flessen van Bru volledig vernieuwd.

[PET flessen]

... **nog lichter**: het verfijnde en lichtere design vertegenwoordigt een besparing van 293 ton PET/jaar (6% minder t.o.v. de vorige fles). Bovendien betekent dit ook een aanzienlijke daling met 25% van het energieverbruik voor de productie van de flessen. De petfles 1,5 liter Spa Reine is tussen 1971 en 2010 verminderd met niet minder dan 45% (zie grafiek 2).

... **nu met 50% gerecycleerd PET**: dit is een besparing van 2.400 ton per jaar van ruwe PET (= het gewicht van het Atomium);

... **nu met kleinere etiketten in gerecycleerd papier**: de etiketten bestaan nu uit 100% gerecycleerd papier en zijn kleiner, wat resulteert in een papierbesparing van 60% (1.146 bomen gered);

... **bedrukt met plantaardige inkt**: de etiketten zijn nu allemaal bedrukt met plantaardige inkt.

[glazen flessen]

... **nog lichter**: de glazen flessen van 1 liter en 25 cl werden respectievelijk 2% en 4,3% lichter.

... **verhoging aandeel herbruikbare verpakking**: De flessen Bru 50 cl zijn nu herbruikbaar (glas met statiegeld). Deze aanpassingen verminderen de CO₂-uitstoot met betrekking tot het transport en het verbruik van energiebronnen. Bovendien heeft de aankoop van een 'ontbulker' ons in staat gesteld om de kartonnen tussenschotten weg te laten. Deze werden gebruikt tijdens het transport van de flessen van de glasfabrikant tot aan de bottelaar. De kartonnen tussenschotten werden vervangen door meerdere herbruikbare kunststoffen tussenschotten.

« Het departement R&D Packaging werkt aan de ecoconceptie van de verpakkingen. De levenscyclusanalyse heeft ons toegelaten de voornaamste factoren te identificeren die het type verpakking die we op de markt brengen, beïnvloeden. De resultaten zijn sterk afhankelijk van het type verpakking (PET of glas). Voor de glazen flessen beïnvloedt het aantal hergebruiken van de fles de balans positief terwijl het reinigen van de flessen (energieverslindend) een negatieve impact heeft. Voor de petflessen daarentegen hebben het percentage gerecycleerde PET in de flessen en het lage gewicht van de flessen een positieve invloed terwijl het plastic zelf voor meer uitstoot zorgt dan sommige andere materialen. De uitdaging voor mijn team bestaat erin om op al deze factoren te werken om continue te streven naar een daling van ons milieu-impact terwijl tezelfdertijd de primaire functies van verpakking gewaarborgd blijven: het product beschermen, zijn transport toelaten, het gebruiksgemak verzekeren en informatie aan de consument verstrekken. »

Thierry Ququ
R&D Manager Spadel

b. De vermindering van onze energieconsumptie in ons productieproces en in de administratieve sites

1. Energie-efficiënte in onze productiesites: Spa Monopole, Bru, Brecon en Wattwiller

Energieverbruik in het productieproces

Op groepsniveau bedroeg het secundaire energieverbruik in 2010 van onze productiesites 96.072.633 kWh. Dit vertegenwoordigt 24.769 ton eq CO₂⁵. De fabriek Spa Monopole is hierbij goed voor 87% met een verbruik van 83.404.695 kWh⁶, wat een stijging is met 5,5% ten aanzien van 2009. Die stijging is te verklaren door:

- ⊗ Gasverbruik: een toename van het aantal graden⁷/dag van 22% tussen 2009 en 2010 met de maanden januari en december 2010 als uitschieters alsook het installeren van een gloednieuwe bottelingsmachine voor glazen flessen.
- ⊗ Elektriciteitsverbruik: een daling met 3% van de temperatuur voor het bewaren van de grondstoffen bestemd voor de productie van limonades.

De energie aangekocht door de fabriek Spa Monopole bestaat voor 26% uit groene elektriciteit en 74% uit natuurlijk gas. Een deel van het gas dient voor de alimentatie van de warmtekrachtkoppelingseenheid die 11,9 GWh elektriciteit in 2010 heeft geproduceerd waardoor de verhouding van het gebruik elektriciteit/gas respectievelijk 52% en 48% bedraagt.

tabel 1 Secundair energieverbruik fabriek Spa Monopole

Energiebron (kWh)	2009	2010	Evolutie sinds 2009
Elektriciteit	21.707.954	22.001.697	+ 1,3 %
Natuurlijk gas	57.079.490	61.404.695	+ 7,5 %
Totaal	78.787.444	83.406.392	+ 5,8 %

Enkele opmerkingen over het elektriciteitsverbruik:

- ⊗ 100% van de aangekochte elektriciteit van de sites in België en in Wales wordt aangekocht via groene contracten.
- ⊗ 35% van de elektriciteit verbruikt door Spa Monopole wordt geproduceerd dankzij de warmtekrachtkoppelingseenheid.

100% van de aankoop van elektriciteit in België en in Wales bestaan uit groene stroom

In 2010 in de fabriek van Spa Monopole gevoerde acties

Verbetering van het energetische rendement:

- ⊗ Opvolging en optimalisatie van de warmtekrachtkoppelingseenheid (- 450.000 kWh)
- ⊗ Vermindering van de druk voor het blaasvormen van petflessen en de spuitgietspersen (- 200.000 kWh)
- ⊗ Modernisering van het materiaal: aankoop van een nieuwe elektromotor (-5.000 kWh)

Gebruik van de restenergie (warmte, koude) van de vestiging:

- ⊗ Water van 90°C afkomstig van de warmtekrachtkoppelingseenheid wordt gebruikt voor het verwarmen van de wasbaden: - 1.100.000 ton aangekochte stoom

Vermindering van de warmteverliezen:

- ⊗ Analyse van energieverliezen van de gebouwen

35% van het elektriciteitsverbruik te Spa Monopole worden zelf geproduceerd

⁵ De uitstoot per land: België 298 g CO₂/kWh el sec – Frankrijk 94 g CO₂/kWh el sec – Wales 656 g CO₂/kWh el sec voor alle sites 237 g CO₂/kWh gas sec.

⁶ Zonder verbruik propaan en LPG

⁷ Graden opgenomen aan 16,5°C eq.

Sinds 2005 is Brecon Mineral Waters erin geslaagd om meer te produceren met minder energie.

Het aantal liters per kWh verhoogde van 13,89 naar 17,91 wat een stijging is van 22%. De stijging in 2010 ten aanzien van 2009 bedroeg 8% (van 16,39 kWh naar 17,91). Voor 2011 verwachten we een besparing van 149.000 kWh ten aanzien van 2010 wat overeenkomt met 81 ton eq CO₂. In 2010 hebben we het gebruik van plastic voor onze prevormen met 65 ton verminderd, wat een daling vertegenwoordigt van 140 ton eq CO₂ per jaar. Verder werden de flessen ook lichter:

- 30cl van 16,5g naar 15,5g
- 50 cl van 18,5g naar 16,5g
- 75 cl van 22g naar 20,7g
- 1l van 26g naar 24g
- 1,5l (bruisend) van 43g naar 41g
- 2l van 43g naar 41g

Jeff Phillips

Production Manager
Operations - Brecon Carreg

2. Andere acties die bijdragen aan de energie- en waterefficiency in de administratieve sites

Naast zijn productiesites, werkt Spadel ook actief mee aan de mobilisatie van zijn personeel in het verminderen van het energie- en waterverbruik.

Acties in 2010 opgezet in de administratieve zetel van Spadel: Vermindering van

Het energieverbruik: elektrische huishoudtoestellen van klasse A, flat screens en/of pc's met lagere energieconsumptie.

De CO₂-uitstoot: sensibilisering van de werknemers voor ecologisch rijgedrag, bedrijfswagens met lagere uitstoot. Bijkomende inspanningen zijn nog nodig voor de uitstoot van verwarmingsketels.

Het papierverbruik: daling aantal persoonlijke printers, afschaffing faxrapporten, ...

Naast deze acties, heeft Spadel eveneens haar personeel gesensibiliseerd voor het concept 'ecologische voetafdruk' en een duurzaam aankoopbeleid opgestart: klein bureaumateriaal, herlaadbare batterijen, onderhoudsproducten, ...

-30,8%
tCO₂ uitstoot voor
onze bedrijfswagens
sinds 2005⁸

-36%
elektrische
energieverbruik
sinds 2005⁸

Tabel 2 Voornaamste milieu-indicatoren in de zetel te Brussel

Indicator	2009	2010	Evolutie sinds 2009	Evolutie sinds 2005 ⁸
Waterverbruik				
(m ³ /jaar)	412	396	-3,8%	-27%
Energieverbruik				
Elektriciteit (kWh)	254.988	237.893	-6,7%	-36%
Gas (kWh/m ² .jaar)	154	145	-5,8%	-14%
CO₂-uitstoot				
Verwarmingsketel (tCO ₂ /jaar)	73	82	+12,8%	+11%
Voertuigen (tCO ₂ /jaar)	295	274	-7,1%	-30,8%
Profiel wagenpark (g CO ₂ /km)	159	143	-10,1%	-14%
Papierverbruik				
(bladeren)	519.000	484.500	-6,6%	-34%

«Ook al heeft ons kantoor in Made maar een beperkt aandeel in de totale milieu-impact van de Groep, toch zijn onze medewerkers zich bewust van onze voetafdruk. Door kleine wijzigingen door te voeren, leveren we een betekenisvolle bijdrage. We verminderen steeds meer ons energieverbruik door het aantal kantoor-machines terug te brengen en te kiezen voor platte schermen met een laag stroomverbruik. We verminderen ook het papierverbruik via dubbelzijdig printen en door de invoering van afvalscheiding van papier, plastic en restafval».

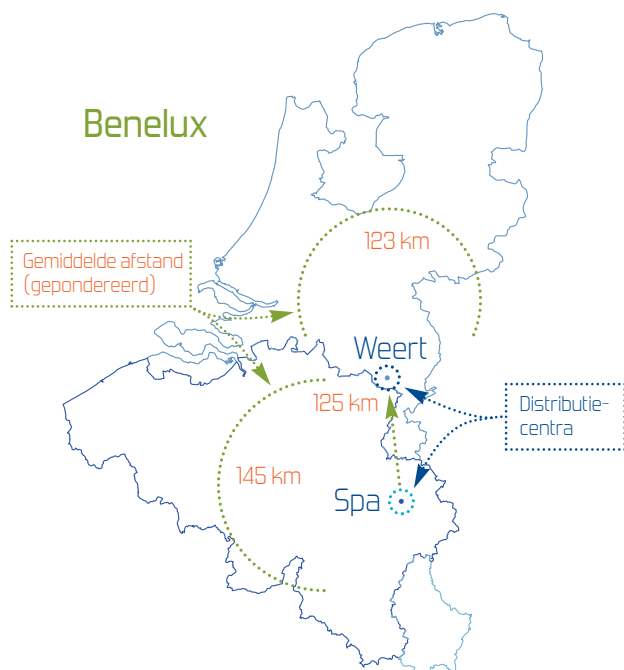
Monique Mierop

Office Manager - Spadel Nederland B.V.

⁸ 2005 = datum waarop Spadel zich geëngageerd heeft in de actie 'ecodynamisch ondernemen'

c. De optimalisatie van het transport

In tegenstelling tot vele producten uit de voedingsnijverheid is natuurlijk mineraalwater in hoofdzaak een regionaal product dat door een lokale speler wordt gebotteld. De Europese en Belgische wetgeving stipt aan dat natuurlijk mineraalwater aan de bron moet worden gebotteld. We trachten dan ook de distributie van mineraalwater over lange afstanden te beperken en om transport op korte afstand aan te moedigen in een beperkte distributiezone.

Historiek

- Sinds 2004 vervoert de fabriek van Spa Monopole tussen Luik en Antwerpen afgewerkte producten voor de export via het water. Dit is goed voor 150 vrachtwagens minder en vier keer minder CO₂-uitstoot;
- Dankzij een aanpassing van kratten (bv. 28 in plaats van 24 flessen per bak) vervoert Spadel meer water per vrachtwagen om zo het transport op economisch en ecologisch vlak te optimaliseren;
- In Nederland gebruiken we «extralange vrachtwagens» voor het transport op de baan wat ons toelaat om per vrachtwagen 42 in plaats van 26 paletten te vervoeren;
- De distributie berekend in gemiddeld aantal liters per transport vanuit de fabriek Spa Monopole bedroeg in 2008 gemiddeld 19.235 liters per transport. Dat is een toename van 2,3% tegenover 2007. Dit wil dus zeggen meer volume per transport of anders gezegd minder transport nodig voor de hoeveelheid volumes. Voor Bru-Chevron bedroeg dit cijfer in 2008 gemiddeld 20.579 liter per transport (+2,8% vs 2007).

Aangezien het bottelen steeds aan de bron dient te gebeuren, is het niet altijd mogelijk om ecologische alternatieven toe te passen zoals transport per trein of per boot. De situatie aan de bron bepaalt het meest adequate vervoermiddel.

« Op logistiek vlak zijn Spadel en SNEL Group reeds jarenlang partners waarbij kwaliteit en service hoog in het vaandel worden gedragen. Vandaag gaan we verder in dit continue proces van verbetering en verantwoordelijkheidszin, via het door Spadel opgezette MVO-programma. Die tandem met Spadel werkt als een katalysator op de totaliteit van ons bedrijf, aangezien wij doelstellingen en acties verder uitdragen in ons bedrijf en onze totale klantenkring. »

Gert Snel

Directeur Snel Logistic Solutions

d. Een verantwoordelijk aankoopbeleid

Spadel is zich ten volle bewust van haar verantwoordelijkheid in het begin van de keten. Samen werken met de toeleveranciers is hierbij een belangrijke uitdaging. Binnen het kader van onze activiteiten **ISO 14001**, hebben we in 2010 een evaluatie opgestart met 40 van onze belangrijkste toeleveranciers. Die werden geëvalueerd op de volgende elementen; prijs, leveringstermijnen, kwaliteit, service, milieu en sociale criteria. In functie van de resultaten werd er een opvolging- en actieplan opgestart dat vanaf 2011 van start zal gaan.

« De implementatie van een MVO-strategie kan enkel slagen als ze berust op een open en eerlijke dialoog met de stakeholders. Als producent van verpakkingen op basis van golfkarton werden we gemotiveerd door het feit dat Spadel in haar evaluatie van leveranciers dezelfde vragen stelde als diegene die we ons hadden gesteld. Het betreft vragen over maatschappelijk verantwoord ondernemen, governance, ons sociaal beleid en onze carbon footprint. Het leek ons nuttig door Spadel te worden uitgenodigd voor een dialoog in het kader van een wederzijdse uitwisseling. Want, duurzame ontwikkeling kan slechts vooruitgaan via een collectieve aanpak »

Anke Peter

CSR Manager, THIMM – THE HIGHPACK GROUP

THIMM
THE HIGHPACK GROUP

3. People

Great Place to Work & Responsible Partner for Society

1. Human Resources in het hart van het bedrijf

Spadel bestaat in de eerste plaats uit een hechte groep vrouwen en mannen gedreven om te bouwen aan een gemeenschappelijk project. Als familiaal bedrijf geloven we oprecht dat succes het resultaat is van multidisciplinair teamwork. Elke medewerker van de Groep is belangrijk net zoals elke waterdruppel essentieel is voor het natuurlijk mineraalwater dat we beschermen. In 2010 organiseerden we in elke site een tevredenheidsenquête en indien nodig verbeterden we via doelgerichte acties het algemeen welzijn. Meer dan 70% van de kaderleden en bedienden heeft deelgenomen aan de tweejaarlijkse enquête.

De centrale plaats van onze medewerkers werd duidelijk erkend in de belangrijke strategische vernieuwingsoefening in 2010. Het Uitvoerend Comité formuleerde "Great Place to Work" als één van de belangrijkste pijlers van onze MVO-strategie. Die ambitie wordt in 2012 concreet.

Personeelsbestand op
31 december 2010

Totaal : 717

België: 602

Frankrijk: 47

Nederland: 39

Verenigd
Koninkrijk: 29

Arbeiders: 436

Bedienden: 140

Kaderleden: 141

Turn-over 2010

63 werknemers hebben in 2010 de Groep verlaten terwijl 59 personen werden aangeworven. Dit betekent een verloop van 9% van het totaal effectief.

tabel 3 Enkele cijfers

Site (in 2010)	Verdeling man/vrouw		Gemiddelde leeftijd	Anciënniteit	Investerings in opleiding
	Man	Vrouw	In jaren	In jaren	In 1.000 €
Spa Monopole	401	84	41,4	22	404
Bru	28	4	45	20	11
Spadel Brussel	46	39	47	9,5	29
Spadel Nederland	25	14	35	4	19
Grandes Sources de Wattwiller	24	23	39,2	71	37,7
Brecon Mineral Waters	20	9	47	6	11,6
Totaal	544	173			512,3

Veiligheid is een absolute prioriteit waarbij we geregeld verschillende sensibiliseringsacties op de werkvloer organiseren. In Spa Monopole, onze grootste productiesite, is het aantal ongelukken dan ook sinds 2000 met 63% gedaald.

70% van de bedienden en kaderleden hebben deelgenomen aan de tevredenheidsenquête

63% vermindering van het aantal arbeidsongevallen sinds 2000 in onze grootste productiesite Spa Monopole

Verdeling (Groep Spadel)
Man 76% Vrouw 24%

512.300€ investeringen in opleidingen binnen de Groep Spadel

2. De waarden bij Spadel: walk the talk!

De waarden van een onderneming kunnen slechts 'natuurlijk' worden beleefd indien ze ook echt worden gedragen door de werknemers. In 2010 werd het personeel actief betrokken om de 'waarden' van Spadel te bepalen. Op die manier zijn we tot een nieuwe identiteit gekomen die nauwer aansloot bij ons DNA. Hoe zijn we tewerk gegaan? Kaderleden, bedienden en arbeiders vormden werkgroepen om de authentieke, natuurlijke betekenis van de waarden te formuleren. In totaal namen een 60-tal werknemers deel aan deze werkgroepen verdeeld over alle sites. Die participatieve aanpak garandeerde dat iedereen zich in die waarden kon terugvinden zodat ze nadien ook ten volle konden beleefd worden.

PASSIE
VOORUITGANG
NABIJHEID
OPENHEID

« Alle sites van de Groep en het geheel van de medewerkers via verschillende workshops betrekken bij het formuleren van de waarden van Spadel getuigt van de openheid van het bedrijf om naar iedereen te luisteren. Ik ben blij dat ik hiertoe mijn steen heb kunnen bijdragen. Nu is het uiteraard belangrijk om concrete acties in plaats te zetten, op alle niveaus van het bedrijf, om deze waarden te doen leven, dus ook in de fabriek. Maar alles kan niet in één dag worden gerealiseerd »

Christophe Deby

Medewerker Energie Spa Monopole

3. Community Relations

Spadel wil een toegevoegde waarde betekenen in onze huidige de wereld. De Griekse filosoof Plato zei « Het collectieve leven is slechts op termijn mogelijk indien iedereen bewust is van zijn verantwoordelijkheid hierin ». Door onze sociale verantwoordelijkheid op te nemen, stellen we onze kennis ter beschikking en steunen we projecten om drinkbaar water makkelijker tot bij kansarme bevolkingen te brengen. We zijn gedreven door een gemeenschappelijke ambitie met respect voor water en mens.

Enkele projecten die we ondersteunen:

- Unicef België en Unicef Nederland in het WaSH-programma (Water, Sanitation & Hygiene): drinkbaar water in Mali en Burkina Faso (meer dan 40 miljoen liter per jaar)
- Spadel België: Child Focus, het Rode Kruis, de Luikse vereniging Sentinelles de la Nuit, scholen in de buurt van de Spadel sites, Kid's Foundation, ...
- Grandes Sources de Wattwiller: les Restos du Cœur, de 'Banque alimentaire' in de Elzasstreek.
- Brecon Mineral Water: Tg Hafan Children's Hospice, British Heart Foundation Braintrust (kankeractie)

Water is goud waard

« De waarde van zuiver drinkwater is onschatbaar. In veel landen waar Unicef zich inzet voor kinderen is vervuild water de oorzaak van het hoge kindersterftecijfer. In het Afrikaanse land Burkina Faso overlijdt 1 op de 6 kinderen aan de gevolgen van het drinken van vervuild water. Samen met Unicef doet Spa Reine hier iets aan. Met de opbrengst van de Spa Reine actie, kan Unicef zorgen voor zuiver drinkwater voor duizenden kinderen in Burkina Faso. Hartelijk dank daarvoor!»

Olwier Smit

Hoofd Marketing & Fondsenwerving
Unicef Nederland

4. « Water en Gezondheid »

Leerstoel Spadel-UCL

Spadel sloot een partnerschap met de Université Catholique de Louvain (UCL) om de leerstoel « Water en Gezondheid » op te richten. Vanuit die leerstoel wensen we de wetenschappelijke en medische fundamenteën van natuurlijk mineraalwater beter te begrijpen maar ook ons netwerk met de medische wereld te versterken. Bovendien kunnen we nutritionele- en medische studies opzetten rond preventieve en curatieve aspecten van natuurlijk mineraalwater.

Hypertensie sensibilisering

Dankzij zijn laag zoutgehalte heeft ons mineraalwater Wattwiller in Frankrijk een partnerschap afgesloten met de FRHTA (Fondation pour la Recherche contre l'Hypertension Artérielle - Stichting voor het onderzoek tegen arteriële hypertensie). Verschillende acties vonden plaats om de bevolking te sensibiliseren voor het gevaar van hypertensie.

« Onze aanpak wordt eerst en vooral gedragen door onze grote fierheid in ons bruisend natuurlijk mineraalwater, met het laagste zoutgehalte van alle grote Franse watermerken. De consumptie van zout is te hoog in Frankrijk en een prioriteit voor Volksgezondheid: meer dan 10 miljoen personen lijden aan hypertensie, zelfs 50% van de 60-plussers, en de meerderheid van hen hebben weten het zelfs niet. In het kader van onze samenwerking met 'La Fondation de Recherche sur l'Hypertension Artérielle', werken we samen aan de strijd tegen hypertensie. Bijdragen aan het medisch onderzoek lijkt ons dan ook logisch en laat ons toe ons engagement hierin te versterken ».

Alain Merceron

Algemeen Directeur Grandes Sources de Wattwiller - Spadel

Wanneer de mens het water beschermt,
beschermt het water de mens

Externe erkenningen

Spadel in de top 5 beste reputatie in België

Spadel bekleedt bij het brede publiek de 5de plaats in de ranking van Belgische bedrijven met de beste reputatie (gemeten door het Reputation Institute). Hierbij worden parameters zoals kwaliteit, burgerzin, corporate governance en leiderschap gemeten.

- ISO 14001 (milieubeheer - 2004)
- ISO 9001 (Kwaliteit - 1997)
- BRC (British Retail Consortium - 2007)
- HACCP

Label « Ecodynamisch bedrijf »

Spadel behaalde voor haar burelen te Brussel het label 'Ecodynamisch bedrijf – 2 sterren', een officiële erkenning van de goede praktijken op het gebied van milieubeheer toegepast door de ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Ondertekening van de Verklaring van Spa

21 bedrijven uit de regio Spa verbonden zich ertoe om het begrip klimaatverandering in hun algemeen beleid op te nemen. Dat kan gaan over de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en de verspreiding van goede praktijken over energie-efficiëntie.

Green Dragon voor Brecon Carreg (niveau 3)

Spadel's Welse natuurlijk mineraalwater Brecon Carreg heeft het hoogste niveau van het duurzaamheidslabel Green Dragon in Wales.

Mediaprijs in België

In 2007 ontving Spadel de Speciale Mediaprijs, één van de 15 onderscheidingen uitgereikt bij de Belgische Energie- en Milieuprijs.

1ste Europese Prijs Kwaliteit Natuurlijk Mineraalwater voor Spa

Het Europees Centrum voor Onderzoek rond Mineraalwater (CERAM) te Milaan heeft in 2009 de Eerste Europese Prijs voor Kwaliteit van Mineraalwater toegekend aan Spa. Criteria zoals de intrinsieke kwaliteiten van dit natuurlijk mineraalwater maar ook het verantwoord beheer van de waterreserves en milieubeleid hebben de doorslag gegeven.

Global Reporting Initiative (GRI) verslaggevingsraamwerk

Dit GRI verslaggevingsraamwerk is gebaseerd op de GRI richtlijnen. Op basis van de gerapporteerde indicatoren, werd het niveau C toegepast (zelfstandige verklaring).

Voor meer info : www.globalreporting.org

Nr*	Strategie en analyse	Pagina
1.1	Verklaring van de president	1
1.2	Beschrijving van belangrijke gevolgen, risico's en mogelijkheden	1,3
	Organisatieprofiel	
2.1	Naam van de organisatie	4
2.2	Producten en/of diensten	4
2.3	Operationele structuur van de organisatie	5
2.4	Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie	5
2.5	Het aantal landen waar de organisatie actief is en namen van landen met ofwel grootschalige activiteiten	4
2.6	Eigendomsstructuur en de rechtsvorm	4
2.7	Afzetmarkten	4,5
2.8	Omvang van de verslaggevende organisatie	4,5
	Verslagparameters	
3.1	Verslagperiode	3
3.3	Verslaggevingscyclus	3
3.4	Contactpunt voor vragen over het verslag of de inhoud ervan	33
3.5	Proces voor het bepalen van de inhoud van het verslag	3
3.6	Afbakening van het verslag	3
3.7	Vermeld eventuele specifieke beperkingen van het verslag	3
	Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid	
4.1	De bestuursstructuur van de organisatie	4,8
4.8	Intern ontwikkelde missie- of beginselverklaringen, gedragscodes en uitgangspunten	6
4.9	Procedures van het hoogste bestuurslichaam	5
4.12	Extern ontwikkelde economische, milieugerelateerde en sociale handvesten, principes of andere initiatieven die de organisatie onderschrijft	8
4.13	Lidmaatschap van verenigingen en/of nationale/internationale belangenorganisaties	8
4.16	Benadering van het betrekken van belanghebbenden	8
	Managementbenadering	
	Economische-indicatoren	
EC1	Directe economische waarden die zijn gegenereerd en gedistribueerd	4
EC2	Financiële implicaties en andere risico's en mogelijkheden voor de activiteiten van de organisatie als gevolg van klimaatverandering	18-25

	Milieuprestatie-indicatoren	
EN2	Percentage van de gebruikte materialen dat bestaat uit afval uit externe bronnen	18-22
EN3	Direct energieverbruik	22
EN5	Energie die bespaard is door besparingen en efficiëntieverbeteringen	18-25
EN11	Locatie en oppervlakte van land dat eigendom is, gehuurd wordt, beheerd wordt in of grenst aan beschermde gebieden en gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	15-16
EN12	Beschrijving van significante gevolgen van activiteiten, producten en diensten op de biodiversiteit in beschermde gebieden en gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	15-16
EN13	Habitatbeschermde of herstelde habitats	15-16
EN14	Strategieën, huidige maatregelen en toekomstige plannen voor het beheersen van de gevolgen van de biodiversiteit	15-16
EN16	Totale directe en indirecte emissie van broeikasgassen naar gewicht	18-22
EN18	Initiatieven ter verlaging van de emissie van broeikasgassen	18-22
EN26	Initiatieven ter compensatie van de milieugevolgen van producten en diensten	18-25
	Werkgelegenheid-indicatoren	
LA1	Totale personeelsbestand	27
LA7	Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio	27
LA10	Gemiddeld aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen	27
LA11	Programma's voor competentie management en levenslang leren	27
LA13	Leveranciers en aan-nemers die getoetst zijn op naleving van de mensenrechten en op getroffen maatregelen	27
	Mensenrechten-indicatoren	
HR2	Leveranciers en aan-nemers die getoetst zijn op naleving van de mensenrechten en op getroffen maatregelen	25
	Maatschappij-indicatoren	
SD1	Aard, reikwijdte en effectiviteit van alle programma's en methoden die de effecten van de activiteiten op gemeenschappen	28,29
	Productverantwoordelijkheid-indicatoren	
PR1	Levensduurstadia waarin de gevolgen van producten en diensten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld	17
PR2	Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten en diensten	17
PR5	Beleid ten aanzien van klanttevredenheid, met inbegrip van resultaten van onderzoeken naar de klanttevredenheid	17
	* nummer prestatieindicator	

Contact

Spadel N.V.

Kolonel Bourgstraat 103
B-1030 Brussel
Tel. : +32 2 702 38 11
Fax : +32 2 702 38 12
spadel@spawater.com
www.spadel.com

Ann Vandenhende

CSR Manager
Corporate Social Responsibility
Tel. : +32 2 702 38 35
GSM : +32 477 92 13 75
a.vandenhende@spawater.com

We verwelkomen graag uw reacties en opmerkingen. Aarzel niet ons te contacteren:
a.vandenhende@spawater.com

© Spadel SA, 2011, Brussel

Photo credit : © S-erdei, © Poles, © Franck Renard, © Eric Gevaert, © Piotr Marcinski,
© David Schürmann, © Horiyan, © Nito, © Aaron Amat, © Silkstock, © Nico, © Spadel.

Dit verslag is gedrukt met plantaardige inkt en op Revive white silk (100% FSC en gerecycleerd)

Certificaat "Carbon neutral", deelname aan "Gold Standard Project Wind Power in Prony and Kafeate in New Caledonia, www.climatepartner.com

KLIMAATNEUTRAAL GEDRUKT
certificaat nr.: 326-53520-1011-1282
www.artoos.be

Design by Orange metakatic - Printed by Artoos
Electronic Publishing & Natural Art

